

මූල බ්‍රාහ්මී ශිලාලේඛනවල පෙනෙන පරැමක හා පරැමකලු යන වදන් පිළිබඳ විමර්ශනයක්

ගල්වැවේ විමලබන්ති හිමි

Early *brahmī* inscriptions appear in caves in Sri Lanka mentioned a lot amount of *parumaks* and several *Parumakalus* as donors or co doners. These words appear within approximately covering a period of four centuries (3rd century B.C. to 1st half of 1st century A.D.). At amount of 334 inscriptions out of around 1500, appear this tittle and it bears some kind of power in the society at that time. Some scholars believe that the word comes from *pramuka* in Sanskrit or *pamuka* in Pali language while others explained it as *pāmokha* which means the great leader appear in Pali and Sanskrit literature. The word *parumaka* appears in every part of the island and it persuades us to think its power and the intervention of the ruling authority. The significance and the intensity of the 'historical problem' concerning the *parumaka* is reflected in the wide range of views expressing their antecedents, functional role, and the qualitative status of this group within the socio-political structure of the early history of Sri Lanka. In this article available all findings and explanations of primary researchers about the matter were discussed and pointed out the most reliable meaning of the word.

හැදින්වීම

මූල බ්‍රාහ්මී ශිලාලේඛන රාකියක ම "පරැමක" යන වදන හමුවන අතර එය යම් බලාත්මක නිලයක් වශයෙන් තත් සමාජයෙහි ක්‍රියාත්මක වූ බව විමර්ශනයේදී තහවුරු වේ. එහෙත් එම නිලය පැමිණියේ කෙසේ ද එම නිලයට අයත් කාර්යයන්

කටරේ ද යන්න පිළිබඳ විමර්ශනයක් සිදු කිරීම එක් දහස් පන්සියයක් තරම් වූ (1500) මූල බාහ්මි ඩිලාලේඛන පරික්ෂා කිරීමේදී අත්‍යවශ්‍ය කටයුත්තක් වශයෙන් දිස්වේ. එලෙස විමර්ශනය කිරීම හා එහි සමාජ බලාත්මකභාවය පැහැදිලි කර ගැනීමට මේ තුළින් අපේක්ෂා කෙරේ.

පර්යේෂණ කුමවේදය

මේ සඳහා හාවිත කෙරෙන පර්යේෂණ කුවේදය වන්නේ “ග්‍රන්ථ සන්ධාර පර්යේෂණ කුමවේදය” යි. උක්ත ප්‍රස්තතය පිළිබඳව මූල බාහ්මි ඩිලාලේඛන පරික්ෂා කළ හා ඒවා අර්ථ නිරුපණය කළ උගෙන් රාභියක් ම විවිධ අවස්ථාවල විවිධ අර්ථකථන එම් දක්වා තිබේ. ඒ අතරත සාමූහික පිළිගැනීමක් මේ දක්වා සිදුවේ නොමැත. එකි පර්යේෂණ හා අර්ථ දැක්වීම පිළිබඳව සන්වේදී වෙමින් එම පරුමක නම් නිලයෙන් අදහස් කළේ කුමක්දැ සි වහා ගැනීමට මෙම පර්යේෂණ කුමවේදය ප්‍රමාණාත්මක වන බැවින් එය හාවිත කරන ලදී. මූල බාහ්මි ඩිලාලේඛනවලින් අති බහුතරයක් මේ වන විට ප්‍රකාශයට පත්ව ඇති බැවින් ක්ෂේත්‍ර පර්යේෂණ විධිකුමය හාවිතයට ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයක් මතු නොවේ.

සාකච්ඡාව

පරුමක හා පරුමකුලු යන වදන් දෙක එකම පරිපාලන තනතුරු දෙකකි. ඒවා පුරුෂ හා ස්ත්‍රී ලිංගාර්ථයන්ගෙන් යෙදී තිබේ. පරුමක යනු පුරුෂ ලිංගාර්ථයෙහි ද පරුමකුලු යනු ස්ත්‍රී ලිංගාර්ථයෙහි ද වැවේ. මෙයින් පරුමක යන වදන සයස්කෘත හාජාවේ “මහාපුමුඛ” යන වදනින් ද පාලි හාජාවේ “පාමොක්බ/පමුඛ” හෝ “මහාපාමොක්බ” යන වදන්වලින් බිඳී ආවක් බව පරණවිතාන පෙන්වා දෙයි.¹ එම වදන රාජකීය සම්භවයක් සහිතව තවත්‍යන (09) සියවස දක්වා ම හාවිතයේ පවතින බවත්, මුළු යුගයේ හෙවත් ක්‍රි.පූ. තෙවන සියවසේ සිට ඩිලා ලේඛනවල පමුඛ වදනක් වශයෙන් පවතින්නක් බවත් පරණවිතාන පෙන්වා දෙයි.² එසේම ක්‍රි.පූ. තෙවන (03) සියවසට පෙර එය හමු නොවන බව ද ඔහු කියයි.³ මෙම වදන හාවිත වනුයේ පාලි හාජාවේ යම් පිරිසක (සමාගමක) පුමුඛයා හඳුන්වා දීමට ය. (පාමොක්බ) මෙයින් අදහස් කරන්නේ පුමුඛයා නායකයා යන්න බව පොල්වත්තේ බුද්ධිත්ත හිමි පාලි සිංහල අකාරාදියේ ද දක්වයි.⁴ මෙම වදන උතුරු ඉත්දියාවේ වංසවත් පවුල්වල සාමාජිකයන් හැදින්වීම සඳහා යෙදුණුකි. මෙම යුගයේ පාමොක්බ ගෞණියක කුමන බලයක් හෝ අධිකාරී බලයක් තිබුණේදැ සි පැවැසීම අපහසු බව එඩ්වර්ඩ් රෑජ්සන් සඳහන් කරයි.⁵ කෙසේ වෙතත් මෙරට මූල බාහ්මිය ඩිලා ලේඛනවල සඳහන් පරුමක යන්න එහි ම පමුඛ හෝ පමුඛ යන්නෙහි හින්නාර්ථය වන අතර වංසවත් බලවත්තයන්ගේ සම්බන්ධයක් පෙනුණ ද ඔවුන් රාජ්‍යත්වය දැරුවන් නොවන බව පැහැදිලි වේ. එහෙත් ඔවුන් පැහැදිලිව ම ජනප්‍රධානීන් බව තහවුරු වෙයි. පරණවිතාන ‘පරුමකවරු’ මෙරට රජ පදනම් නොදුරු බවත්, රාජ්‍ය පදනම් දැරුවන් ‘මහාපමුඛ’ යන වදන හිමි ‘මපරුමුඛ’ යන වදනින් ඩිලා ලේඛනවල හඳුන්වා ඇති බවත් පිළිගනී. ⁶ එහෙත් ‘පරුමකවරු’ ජනප්‍රධානීන් බව පරණවිතාන ද පිළිගනී.

මූල බුහුම් ශිලා ලේඛනවල පෙනෙන පරුමකවරුන් පිළිබඳව ලක්ෂණන් එස්. පෙරේරා සඳහන් කරනුයේ මෙම තනතුරු නාමය ආගමික සහ සම්බන්ධතාවයක් පෙන්වන බව ය. තව ද අති විශාල පිරිසක් මූල බුහුම් ශිලා ලේඛනවල දිස්වෙන බැවින් ඔවුන් සමාජයේ පහළ ග්‍රෑන්ඩ් ජනයාගේ නියෝජන පිරිසක් බව ද ඔහු මත පළ කරයි.⁷ තව ද ඔවුන් ගම්කවරුන්ට වඩා වැඩි වෙනසක් නොපෙන්වන බව ද ඔහු කියයි.⁸ පෙරේරා පෙන්වා දෙන ආකාරයට පරුමකවරු රාජ්‍ය පාලනය සම්බන්ධ කාර්යය කටයුතුවල තියුක්ත වූවේ නොවති. එසේ වූයේ නම් ඔවුන් රජු හා ගමික වරුන් අතරත පාලකයන් වශයෙන් සිටිය යුතුය. එහෙත් එවැන්නක් ශිලා ලේඛනවල සාධකවලින් සනාථ නොවේ.⁹ මොවුන් ගමෙහි නායකයන් වශයෙන් ද පෙනී සිටි බවක් නොපෙන්. ඔවුන් ගම් ප්‍රධානීන් වූවා නම් එකම යුගයේ ශිලාලේඛනවල පෙනෙන ගම්කවරුන්ගේ කාර්යභාරය කුමක් වූයේදී යි විමසීමට සිදු වේ. ගම්කවරුන් සිටිදී ම පරුමකවරුන් සිටියේ නම් එකම පාලනය සඳහා තනතුරු ලත් දෙදෙනෙක් ත්‍යා කිරීම ගැටුපු සහගතය. තව ද ඇතැම් ශිලා ලේඛනවල මෙම තනතුරු දෙක ම ඇති පිරිස එකට එකට ලෙන් පුද ඇත. කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ රංගිර විභාරයේ ශිලා ලේඛනයක (952) මේ සඳහා තිදුපුන් පවතී.¹⁰ මේ පිළිබඳව දිරස කරුණු පැහැදිලි කිරීමක යෙදෙන ලක්ෂණන් එස්. පෙරේරාගේ අදහස වන්නේ මේ තුළින් ග්‍රාම්‍ය බල අධිකාරියක් නියෝජනය කෙරෙන අතර ගෞරවණය නායකත්වයක් සනිටුහන් වන බව ය. තව ද පරුමකවරුන් රටෙහි විවිධ පුද්ගලවල ශිලා ලේඛනවල දක්නට ලැබෙන බැවින් ඔවුන් ආගමික වශයෙන් ප්‍රාදේශීය හෝ ග්‍රාම්‍ය නායකත්වයක් පුදර්ගනය කරන්නට ඇතැම් යි යන්නට ද ඔහු අදහස් ඉදිරිපත් නොකරයි.¹¹ කෙසේ වෙතන් මෙම වදන මූල බුහුම් ශිලා ලේඛන තුන්සිය අසු හතරක (384) තරම් විශාල ප්‍රමාණයක හමු වේ. තව ද මෙම ශිලා ලේඛනවලින් අති බහුතරයක් ඔවුන් විසින් පුරා කළ හෝ ලෙන් පුරාවට හවුල් වී හෝ තිබේ. ඔවුන් වැවී පුරා කිරීමකට සම්බන්ධ වී ඇතත් ඒ අවස්ථා කිහිපයක දී පමණි. ඒ ගැල්ගමුව ගිරිබාව වැවක් පුරා කිරීම¹² හා පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ තෙක්නිගල ශිලා ලේඛන දෙකක පෙනෙන වැවී පුරා කිරීමක් සම්බන්ධයෙන් පමණි.¹³ අන් සැම තැනක ම ඔවුන් හික්ෂාන් උදෙසා සකස් කරන ලද ලෙන් පුරා කොට තිබේ.

ඉහත දක් වූ ශිලා ලේඛන ප්‍රමාණයෙන් (334) පරුමකවරයෙකුගේ පුතෙකු පරුමක වශයෙන් නොහැදින්වෙන වාර ඇත්තේ හතුලිඛක් (40) තරම් ප්‍රමාණයකි. මෙයින් සිවි තැනෙක (04) පුතා පරුමක වුව ද පියා පරුමක වශයෙන් සඳහන් වී නොමැත. මෙයින් ප්‍රකාශ වන්නේ මෙම තනතුරු පරපුරෙන් පරපුරට හිමිවන ලද තනතුරු බව සි. එවිට පෙරේරාගේ මතය විවාදනයන්ය. මෙහි බොහෝ අවස්ථාවල පියා පරුමකවරයෙක් වන විට පුතා ද පරුමක වරයෙක් වූ බව පෙන්. ඒ හැරියට සළකා බලන කළ පරුමකවරුන් ග්‍රාම්‍ය හෝ ප්‍රාදේශීය වශයෙන් යම් බලාධිකාරයකට හිමිකම් කියු පිරිසක් බව සනාථ වේ.

මේ පිළිබඳව විවරණයක යෙදෙන සි. බඩිලිවි. නිකොලස් පරුමක යන නිල නාමය තරමක් දුරට පාරම්පරික නිල නාමයක් නොවන බවට විශ්වාසය පළ කරයි.¹⁴ එහෙත් මේ පිළිබඳව විවරණයක යෙදෙන සුරාතා ගුණසේනා පරුමක නම් විරැදුය

දුරුවන් රාජුයේ උසස් තනතුරු දරා ඇති බැවින් එය බල රහිත නිල නාමයක් වශයෙන් සැලකීමට අකමැති වෙයි.¹⁵ කෙසේ වෙතත් පෙරේරා දක්වන ආකාරයට මෙම නාමය බලය රහිත වූවක් ලෙස සැලකීමට නොහැකිකේ එම නිලය දුරුවන් රජයේ වෙනත් උසස් නිලයන් ද දුරු බැවිනි. හමුබන්තොට සිතුල්පවිවෙන් ලැබෙන ශිලා ලිපියක පරුමක ප්‍රතාගේ පියා ගහපති නම් ඉහළ නිලයක් දුරුවෙක් වන අතර (630) අනුරාධපුර මහ ඇලගමුවෙන් ලැබෙන ශිලා ලිපියක පරුමක ප්‍රතාගේ පියා ගණකවරයෙකි. (213)¹⁶

මේ හැර සෙන්පතිවරුන් ද පරුමක යන නාමය දරා සිටි බව තහවුරු වෙයි. රිටිගල නාල්ලපත ශිලා ලේඛනයක මහසේන්ගේ කාලයෙහි පරුමකවරුන් කළ ලෙන් ප්‍රජාවන් පිළිබඳව සටහන් වෙයි.¹⁷ මේ හැර වළගම්බා මහරජුගේ භාණ්ඩාරිකවරයෙක් ද පරුමක විරුද්‍ය දරා තිබේ.¹⁸ සිතුල්පවිව ශිලා ලේඛනයකින් ඒ බව සනාථ වේ. වචිහමික නිලයන් දුරුවෙක් ද පරුමකවරයෙකු වශයෙන් කටයුතු කොට තිබේ. තව ද මිහින්තලයෙන් ලද ලෙන් ලිපියක බචිගරික පරුමක තිශ කෙනෙක් ගැන කියවේ.¹⁹ හඩගරික හෝ බචිකරික වශයෙන් භාණ්ඩාරික පුරය දරමින් කටයුතු කළ පරුමකවරු දහතුන් දෙනෙකුවන් (13) පිළිබඳව මූල බාහ්මි ශිලා ලේඛනවලින් හමු වේ. වචිහමිකවරයෙක් කුරුණැගල ගණේකන්ද විහාරයේ ශිලා ලේඛනයකින් හමු වේ.²⁰ මෙහි “වචිහමික” වශයෙන් යෙදුනේ වැවි පරිපාලකවරයෙකු හැදින්වීමට සි.

තවත් අර්ථයකින් බලන කළ ප්‍රමුඛ යන සංස්කෘත ව්‍යවහාර ඉන්දියාවේ ශ්‍රේණීයක හෝ වෙළෙඳ ස්ථානයක ප්‍රධානියා හැදින්වීමට ද යොදා තිබෙන බව තහවුරු වේ.²¹ ‘පමුබ’ භා ‘ජේවික’ යන වදන් දෙක ම ග්‍රේණීයක ප්‍රධානියා යන අර්ථයෙහි වැටෙන බව තහවුරු වී තිබේ. එව්. එල්ලාවල ද එම අදහස පිළිගනී.²² පරුමක යන වදන ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපක්ෂයට ම සාධාරණ සේ භාවිත වූ බව ද පිළිගන්නා එල්ලාවල පරුමකවරයෙකුගේ අභාවයෙන් පසු හිස්වූ තනතුර ඇතැම් විට භාර්යාවට හිමි වූ බවට ද අදහස් ඉදිරිපත් කොට ඇත.²³ ‘නක්ෂත්‍රකරුවන්’ ද පරුමකවරුන් වශයෙන් පෙනී සිට ඇත. නක්ෂත්‍රකරුවන් බොහෝ විට උගත්කමින් යුත්ත වූවේ වෙති. එබන්දන් ද මේ පිරිස අතර විමෙන් පරුමකවරුන් සමාජ අයිතිවාසිකම් අතරින් ඉහළ සමාජ රාමුවක් පුද්ගලනය කළා පමණක් නොව උගත්කමින් ද ඉහළ පිරිසක් වශයෙන් කළේ ගෙවූ බවට එය පැහැදිලි සාධකය කි. “පරුමක නකතික තිශ ප්‍රති” වශයෙන් එහි වහන් වේ.²⁴ නක්ෂත්‍ර කටයුතු භාරව ඉන්දියාවේ සිටියේ බාහ්මණයේ ය. මෙය බාහ්මණයන්ට පමණක් සීමා වූ උසස් වෘත්තියක් ද විය. එබදු වෘත්තියක් මෙරට පරුමකවරුන් ඉසිලිමෙන් සනාථ වන්නේ මවුන් සමාජයේ උතත් තනතුරු දැරුවන් වශයෙන් කටයුතු කළ බවම වේ.

පරුමක යන්න බොද්ධ හික්ෂාන්ගේ නම්වලට මූලින් ද යෙදී ඇත. මූලගම ඇති ශිලාලේඛනයක “පරුමක ප්‍රමුණ තෙර” යන වදන දිස්වේ.²⁵ මෙයින් පෙනී යන්නේ පරුමකවරුන් ඩුදු ගිහියන් පමණක් නොව පැවැද්දන් වශයෙන් ද සිටි බව සි. මෙහි ‘පරුමක’ යන වදන අර්ථ කිහිපයකින් ම ගත හැකි වේ. පාල සාහිත්‍යයෙහි නිතර සඳහන් වන සංසි, ගණී, සණාවරියේ වශයෙන් යෙදෙන යෙදුමට අනුව

විභාරස්ථානයක “ගණ පාමොක්බ” ආචාර්යවරයන් වහන්සේ ද මේ නමින් හැඳින්වීවා වන්නට ද බැරිකමෙක් තැත. ඒ හැරුණු විට පරුමක නිලය දැරු පුද්ගලයන් පැවිදිව එම නිලය පැවිද්දෙන් අනතුරුව ද හාවිත කළා ද විය හැකි ය. මේ කොයි හැටි වුවත් “පරුමක” යන වදනෙහි ඇති ප්‍රමුඛත්වය මේ තුළින් සතිවුහන් වූ බව සැලකිය හැකි ය.

මේට අමතරව රාජකීය විරුදාවලියක් වශයෙන් ද පරුමක යන්න හාවිත කළ බවට ද සිතිය හැකි වේ. රිටිගල ආචාර්යාකන්ද විභාරයේ ඇති එක් ශිලාලිපියක “පරුමක අනුච්චිය ලෙණෙ” වශයෙන් යෙදී ඇතු. ²⁶ මේ සඳහා අර්ථ දක්වන පරණවිතාන “පරුමක අනුච්චිය නම් තැනැත්තියගේ ලෙන” වශයෙන් දක්වා ඇත. එහෙත් දොන් මාර්ටිනෝ ද සිල්වා විකුමසිංහයන් දක්වන්නේ බල්ලාට තාග (ක්‍රි.පූ. 109-103) රජු හා ඔහුගේ බාල සෞඛ්‍යරේක් වූ වළගම්බා මහරජුගේ (ක්‍රි.පූ. 89-77) රාජ්‍යත්වයෙන් පසු රජ පැමිණි අනුලා බිසව ම මෙහි සටහන් වනවා විය හැකි බව විශ්වාසයෙන් යුතුව කිය යි. ²⁷ එසේ පිළිගන්නේනම් පරුමක නිලය දැරු කාන්තාවන් ද රාජ්‍යත්වයට පත්වී ඇති බව පිළිගැනීමට සිදු වේ. කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ දිවෙලින් ද තවත් පරුමක අනුච්චිය නම් පුද්ගලයෙක් පිදු ලෙනක් හමුවී තිබේ. ²⁸ රිටිගල ම ඇති තවත් ශිලාලේඛන දෙකක ම පරුමක අනුච්චි පිළිබඳව සඳහන් වෙයි. ඉන් එකක පරුමක අනුච්චිට පරුමක උතිය නම් පුතෙක් සිට ඇති බව කියවේ. ²⁹ අනෙක් ලිපියෙහි දැක්වෙන්නේ පරුමක අනුච්චිට පරුමක තිශ නම් පුතෙක් සිටි බව ය. ³⁰ මෙයින් පරුමක තිස්ස අනුලා නම් රෑත්ණයගේ ප්‍රත් මහාඩ්‍රි මහාතිස්ස නම් වන බව විකුමසිංහගේ මතය යි. ³¹ මෙම තොරතුරු පිළිගනිතහාත් පරුමක යන නිලය දැරුවන් රාජ්‍යත්වයට අයිතිවාසිකම් ඇති අය බවත්, කාන්තාවන්ට ද එම නිලය සහිතව රාජ්‍ය පාලනය කිරීමේ අයිතිවාසිකම් හිමිව තිබූ බවත් පිළිගැනීමට සිදු වේ.

ග්‍රාම හෝජකවරුන් (බොජක/බොජ්ක/බොජ්යන) යන නිලයන් දැරුවන් පරුමකවරුන් වශයෙන් ද ක්‍රියා කළ බවට සාධක තිබේ. අනුරාධපුර ගල්කන්දේගම (121) මාතලේ කණ්ඩාලම (860) යන ස්ථානවලින් ලද ලෙන ලිපිවල හෝජකවරුන් එම නිලය දරමින් පරුමක නිලය ද දරා ඇති බවට සාධක තිබේ.

පරුමකවරු පිළිබඳ පර්යේෂණයක යෙදුණු සුදර්ශන් සෙනෙවිරත්න ඔවුන් සමාජයේ තීරණයක් ගත හැකි උසස් පිරිසක් ලෙස හඳුන්වා දුන්නේ ය. ³² මේ අතර පි. ගෝල්චිස්මිත් පරුමකවරුන් බාහ්මණිකයන් බව ඒත්තු ගැන්වීමට උත්සාහ දැරී ය. ³³ මේ පිළිබඳව අදහස් දැක්වූ පරණවිතාන ඔවුන් පරුමක > ප්‍රමුඛ > පාමොක්බ > පරුමක වශයෙන් ගෙන ඔවුන් නායකයන් වශයෙන් ගෙන විශේෂ වශයෙන් ජාතකකරාවල පෙනෙන නායකයන් ලෙස හඳුන්වා දීමට උත්සාහ කළේ ය. තව ද ඔවුන් වෙළඳ ග්‍රෑන් ලෙස හඳුනා ගැනීමට ද අවකාශ සලසන ලදී. ³⁴ රාඳගෙවින්ද මුදර්ජ පෙන්වා දෙන්නේ ප්‍රමුඛ > ප්‍රමුඛයා යන පාලි වචනය ඉන්දියාවේ ග්‍රෑන්යක හෝ වෙළඳ ග්‍රෑන්යක ප්‍රධානියා යන අර්ථයෙන් යෙදී ඇති බව යි. ³⁵ ඒ අර්ථයෙන් ගත් කළ ඔවුන් දහනත් සමාජ වරප්‍රසාද හිමි පිරිසක් බව පැහැදිලි වේ. එහෙත් සුදර්ශන් සෙනෙවිරත්න, පරණවිතානයන් දැක්වූ ලෙස පරුමකවරුන් මූල එතිහාසික

යුගයේ දී ආර්ථිකය මෙහෙයවන්නන් වශයෙන් පෙනී සිටීම හා ඒ ආගුයෙන් “ගුණී” නායකයන් වශයෙන් හඳුන්වා දීමට අනුකූලතාවය තොදක්ව යි.³⁶ ඔවුන් ක්‍රි.පූ. 06 වැනි සියවසේ එලෙස මෙරට ගුණී කණ්ඩායම් ක්‍රියාත්මක වූ බවට ගෙන එන මතය බෙහෙවින් විවාදාපන්න බව ඔහු සඳහන් කරයි.³⁷ මේ සඳහා හේතු කාරක වූයේ පරණවිතානයන්ගේ **Inscriptions of Ceylon, Volume I** හි සඳහන් කදුරුවැවින් සොයාගත් ඕලාලේඛනයකි.³⁸ එහි “ගොට කබොජයන පරුමක ගොපලහ බරිය උපයික විතය ලෙනෙ ගගු” වශයෙන් සඳහන් වෙයි. එයින් පරුමක ගොපාලගේ හාර්යාව වූ උපයිකා විත්තා විසින් මේ ලෙස සකස් කොට පිදු බවත්, ඇය කාම්බෝජ සංස්ථාවේ ප්‍රධානියා වූ පරුමක ගොපාලගේ හාර්යාව වූ බවත් ප්‍රකාශ වේ. මෙය පරුමකවරුන් සංස්ථාපිත කණ්ඩායම්හි නායකයන් බව හැඟවීමට බොහෝ පරෝදෝසයන් උත්සාහ ගෙන ඇති බව පැහැදිලි වේ. එම අර්ථය පමණක් ‘පරුමක’ යන වදනෙහි ඇතැයි පිළිගැනීමට මේ සාධකය පමණක් ප්‍රමාණවත් තොවන බව කරුණු විමර්ශනය කිරීමේ දී හැඟී යයි. සුදුරුණන් සෙනෙවිරත්න තරුක කරනුයේ මේ සාධකය පදනම් කරගෙන සංස්ථාපිත පරිපාලන රටාවක ඔවුන් ක්‍රියාත්මක වූ බව පිළිගැනීමට සාධක මද බව යි. තව ද එලෙස සංස්ථාපිත පාලන රටාවක් ක්‍රි.ව. පළමුවැනි සියවසින් එපිට මෙරට ක්‍රියාත්මක වූ බවට පිළිගත තොගැකි බව ද ඔහු වැඩිදුරටත් පෙන්වා දෙයි.³⁹

දකුණු ඉන්දිය සන්ගම සාහිත්‍යයේ පෙණෙන ආකාරයට ‘පරුමකන්’ යන වදන හා ශ්‍රී ලංකේය මූල බාහුම් අහිලේඛනයන්හි සඳහන් ‘පරුමක’ යන වදන හා සම්පාදනයන්යෙක් ඇතැශ යි එවි. සි. පී. බෙල් සිය කැගල්ල වාර්තාවෙහි අධ්‍යාපිත යටතේ සඳහන් කරයි. පරුමකන් යන්තෙන් අදහස් කරන්නේ රාජ කුමාරයා හෝ ගොරවණීය පුද්ගලයාය යි ඔහු සඳහන් කර යි.⁴⁰ එහෙත් පරණවිතාන මේ මතය ප්‍රතික්ෂේප කර යි.⁴¹ දකුණු ඉන්දිය ද්‍රව්‍ය හාඡා පවුලට සම්බන්ධතාවයක් ප්‍රකට කෙරෙන “පරුමකන්” යන්න උරුමයෙන් පැවත එන ප්‍රධානියා හෙවත් ප්‍රධානත්වය පිළිබඳව කියවෙන අදහසට සුදුරුණන් සෙනෙවිරත්න අනුකූලතාවක් දක්ව යි.⁴² තව ද යකඩ යුගයේ මෙගලිතික සොහොන් ගැබීම වැසුම් පියනේ ඕලා මතුපිට ඇති ලාංඡන හා කඩ රතු මැට් බදුන්වල (BRW) දෙරටෙහි ඇති සංකේත ආගුයෙන් මෙම මතය ගෙන එන ඔහු එ තම් ඉතුළු ද්‍රව්‍ය පුද්ගලය හා පැවති දේශපාලනික හා ආර්ථික තොරතුරු කියවෙන බව ඔහු පෙන්වා දෙයි. එබැවින් එම පරුමක යන වදනින් දකුණු ඉන්දියාව හා පැවති තාක්ෂණික හා සංස්කෘතික සඛැලාතාවක් ප්‍රකට කරන්නේයි යි ඔහු මත පළ කර යි.⁴³ තව ද ප්‍රතේක අධ්‍යානයක් (Case Study) මගින් කරුණු පෙන්වා දෙන ඔහු එ සඳහා මෙරට පරුමකවරුන්ගේ ව්‍යාප්තිය විමර්ශනයට බදුන් කරයි.⁴⁴ ඔහු දක්වන ආකාරයට ක්‍රි.පූ. 06/07 සියවස්හි ලංකාව, දකුණු ඉන්දියාව හා සන්සරණය වී ඇති ජාතකකරාවල ප්‍රමුඛයන් පරුමකයන් වශයෙන් සලකා ඇති බව ද ඔහු පෙන්වා දෙයි.⁴⁵ තව ද පරුමකවරුන් මෙරට සිටි දනවත් හා බලවත් පිරිසක් බව ද ඔහු පිළිගනියි.⁴⁶

පරුමක නිලය කාන්තාවක විසින් දරනු ලබන අවස්ථාවේ දී ඇය “පරුමකලු” හෝ “පරුමකල” යන වදන්වලින් හඳුන්වා තිබේ. එබදු ඕලා ලේඛන හයක් (06)

මූල බ්‍රාහ්මී ශිලා ලේඛන අතරෙහි වෙයි. අනුරාධපුර බ්‍රාහ්මණයාගම (143) රිචිගල මරක්කල උල්පත (260) වචනියාට එරුපොතාන (331) හම්බන්තොට සිතුල්පවිව (610)⁴⁷ අම්පාර පියන්ගල⁴⁸ රත්නපුර ඉදුරුගගයාය⁴⁹ වශයෙන් එම ශිලා ලේඛන හඳුනාගත හැකිය. මෙමගින් ප්‍රකාශ වන්නේ පරුමක යන නිලය තුදෙක් පුරුෂ පක්ෂය සඳහා තහවුරු වූ නිලයක් පමණක් නොව එය ස්ථීර පක්ෂය සඳහා ද හාවත වූ නිලයක් වශයෙන් ක්‍රියාත්මකව පැවැති බව සි. මේ පිළිබඳව සි. ඩිලිලිවි. නිකොලස් දක්වන මතය වන්නේ පරුමකවරු ප්‍රාදේශීය අධිකරණ හෝ නිලධාරී බලයක් හෝ සමාජයේ අධිකාරී බලයක් නොදරන ලද මුත් ඔවුන් සමාජයෙහි තත්ත්වයෙන් උසස් අය ලෙස ක්‍රියාත්මක වූ පිරිසක් බව සි.

නිගමනය

පරුමකවරුන් පිළිබඳ උගතුන් රාජියක් විවිධ මත එහි දක්වා තිබේ. ඒ සැම අදහසක ම අවසන් වශයෙන් පරුමකවරුන් යම් බලයක් සහිතව සිටි ගමක හෝ ප්‍රදේශයක ප්‍රහුන් පිරිසක් බව සනාථ වේ. තව ද ඔවුන් රජු හා ලගින් ඇසුරු කරිම්න් ප්‍රාදේශීය පාලනයෙහි යෙදී ඇති සැටියක් ද පසක් වේ. මෙම වදන පැමිණ ආකාරය පිළිබඳ ව්‍යුහනය හා එයින් යම් නිගමනයකට එළඹීම එතරම් පහසු කටයුත්තක් නොවේ. ඒ එම නිලය සමාජයේ ප්‍රහුන්වය හා බැඳී නිලයක් වශයෙන් පෙනෙන මුත් පරිපාලන නිලයක් වශයෙන් සංශ්‍රේෂු සම්බන්ධයක් නොපෙන්වන බැවැනි. එහෙන් පරිපාලන කාර්යයන්වලට හඳුව්වීමක් තිබූ බවට සිතීමට කරුණු තිබේ. පරුමක නිල නාමය තිබුවන්ගේ ද දරුවන්ට ඇතැම් විට පරුමක බුරය හිමි නොවුන අතර ඇතැම් පරුමක නිල නාමය නොතිබුවන්ට පරුමක බුරය හිමි වූ බවට සාධක පැවැතිමෙන් පෙනීයන්නේ මෙම නිලය පාරම්පරික වශයෙන් ආ අධිකාරී බලය සහිත නිලයක් වශයෙන් සැලකීමට අවශ්‍යතාවක් නොමැති බව සි. එහෙන් බහුල වශයෙන් ම මෙම නිලය පරිම්පරාවෙන් ආ බවට සාධක බහුලය. කෙසේ වෙතත් පරුමකවරු එම නිලයට අමතරව තවත් විවිධ නිලයන් ද දා ඇති බවට සාධක දිස්වන බැවැන් ඔවුන් සමාජයේ බලාධිකාරයක් හිමි පාලන කාර්යයට සංශ්‍රේෂුව හෝ වකුව සම්බන්ධ වූ ප්‍රහුන් පිරිසක් වශයෙන් හඳුනාගැනීමට මූල බ්‍රාහ්මී ශිලා ලේඛනවලින් කොතෙකුත් අවකාශ සැලැසේ.

ආන්තික සටහන්

01. Paranavitana S., *Epigraphia Zeylanica*, Volume V, Part 3, Archaeological Department, Ceylon, 1936: p. 447
02. -ibid-
03. -ibid-
04. බුද්ධදහන්ත හිමි පොලෝවත්තේ, පාලි සිංහල අකාරාදිය, බොඳුද සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය, නැදිමාල දෙහිවල: 1998, 337
05. Rapson, E. J. *The Cambridge History of India, Volume I. Ancient India*. Cambridge: University Press, 1922. p. 206

06. Paranavitana S, *Inscriptions of Ceylon, Volume I*, Archaeological Survey Department of Sri Lanka, Colombo: 1970: p. xxiv
07. Perera, L. S., *The Institutions of Ancient Ceylon from Inscriptions*, University of Peradeniya, 2001, p. 57
08. -ibid-
09. -ibid-
10. Paranavitana S, *Inscriptions of Ceylon, Volume I*, Archaeological Survey Department of Sri Lanka, Colombo: 1970: p. 74
11. Perera, L. S., *The Institutions of Ancient Ceylon from Inscriptions*, University of Peradeniya, 2001, 60
12. Paranavitana S, *Inscriptions of Ceylon, Volume I*, Archaeological Survey Department of Sri Lanka, Colombo: 1970: p. 99
13. -ibid-: p. 82
14. නිකොලස් සි. ඩිඩ් සිංහල රාජ්‍යයේ බ්‍රාහ්මණයෙන්, ලංකා ඉතිහාසය 1. සාහිත්‍ය මණ්ඩලය ලිපි මාලා, ශ්‍රී ලංකා සාහිත්‍ය මණ්ඩලය, කොළඹ: 1967: ප. 189
15. Gunasena Sujatha, *Kingship in Ceylon From the Forth to Ten Century A.D.* Thesis Submitted for the Doctoral of Phycology, University of London: 1974: p. 43-47
16. Paranavitana S, *Inscriptions of Ceylon, Volume I*, Archaeological Survey Department of Sri Lanka, Colombo: 1970: p. 17
17. -ibid-
18. -ibid- p. 47
19. -ibid- p. 01
20. -ibid- p. 97
21. Mookerji, R., *Local Government in Ancient India*, Oxford at the Clarendon Press, 1919: p. 47
22. එල්ලාවල එච්., පුරාණ ලංකාවේ සමාජ ඉතිහාසය, සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව, 1964: ප. 35
23. -එම-: ප. 36
24. Paranavitana S, *Inscriptions of Ceylon, Volume I*, Archaeological Survey Department of Sri Lanka, Colombo: 1970: p. 73
25. Muller,E., *Ancient Inscriptions of Ceylon*, Trubner &Co., Ludgate Hall, London: 1883: p. 48
26. Paranavitana S, *Inscriptions of Ceylon, Volume I*, Archaeological Survey Department of Sri Lanka, Colombo: 1970: p. 19
27. Wickramasinghe, Don M.S., *Epigraphia Zeylanica*, Published for the Government of Ceylon by Henry Frowde Oxford University Press, London: 1912: p. 143
28. Paranavitana S, *Inscriptions of Ceylon, Volume I*, Archaeological Survey Department of Sri Lanka, Colombo: 1970: p. 61

29. -ibid-: p. 19
30. -ibid-: p. 20
31. Wickramasinghe, Don M.S., *Epigraphia Zeylanica*, Published for the Government of Ceylon by Henry Frowde Oxford University Press, London: 1912: p. 143
32. Seneviratna S., "Pre State Chieftains and Servants of the State – A Case Study of Parumaka", Sri Lanka Journal of Humanities, Vol. xv (Nos. 1&2) 1992, p. 102
33. Goldschmidtt P., "Notes on Ancient Sinhalese Inscriptions". Journal of the Royal Asiatic Society, Ceylon Branch, Vol. 6, 1979, p. 2
34. Puranavitana S. , "Sinhalese and Origin of Kingshlp", Journal of the Royal Asiatic Society, Great Britten and Ireland, 1936: p. 447-449
35. Mookerji R., *Local Government in Ancient India*, Oxford at the Clarndon Press, 1919, p. 47
36. Seneviratna S., "Pre State Chieftains and Servants of the State – A Case Study of Parumaka", Sri Lanka Journal of Humanities, Vol. xv (Nos. 1&2) 1992, p. 102
37. -ibid-
38. Paranavitana S, *Inscriptions of Ceylon, Volume I*, Archaeological Survey Department of Sri Lanka, Colombo: 1970: p. 77
39. Paranavitana S, *Inscriptions of Ceylon, Volume I*, Archaeological Survey Department of Sri Lanka, Colombo: 1970: p. 61
40. Bell, H. C. P. – *The Report of the Kegalla District*, Colombo: Archaeological Survey of Ceylon, 1892. p. 69.
41. Paranavitana S, *Inscriptions of Ceylon, Volume I*, Archaeological Survey Department of Sri Lanka, Colombo: 1970: p. lxxiv
42. Seneviratna S., "Pre State Chieftains and Servants of the State – A Case Study of Parumaka", Sri Lanka Journal of Humanities, Vol. xv (Nos. 1&2) 1992, p. 105
43. -ibid-: p. 109
44. -ibid-: p. 113
45. -ibid-
46. -ibid- p. 115
47. Paranavitana S, *Inscriptions of Ceylon, Volume I*, Archaeological Survey Department of Sri Lanka, Colombo: 1970: Number Mentioned Inscriptions
48. මේධානත්ද හිමි එල්ලාවල, රෝහණයේ අප්පකට ශිලාලිපි, සී/ස දෙපාවංග ජයකොට් සහ සමාගම, 2012, 14 වැනි ශිලාලිපිය
49. -එම- පි. 154/01